

Fysiska institutionen
Styrelsen

Protokoll
Sammanträde nr 2
2012-02-15

Närvarande ledamöter

Knut Deppert, professor, prefekt, ordf
Joachim Schnadt, professor, suppl
Else Lytken, bitr. lektor
Claes-Göran Wahlström, professor
Anneli Löfgren, forskn.adm. chef, suppl
Stephanie Reimann, professor
Gabriele Kalus, intendent, suppl
Stefan Andersson-Engels, professor, suppl
Johanna Paulsson, GLUFS
Astrid Sjögren, TLTH
Joakim Bood, univ. lektor
Malin Jonsson, doktorand
Bengt Meuller, forsk.ing

Frånvarande ledamöter

Anders Mikkelsen, univ. lektor
Cecilia Bille, ekonom
Anneli Nilsson-Ahlm, ekonom
Dan Hessman, univ. lektor

Mötesordförande: Anders Oskarsson, univ. lektor, st f o bitr prefekt
Sekreterare: Birgitta Warhed, inst. adm.

I sammanträdet deltog dessutom

Sven Åberg, professor, lämnade mötet efter §6, Britt-Marie Hansson, adm.chef, Tomas Brage, professor o huvudstudierektor, Jan Pallon, univ. lektor.

§1 Kontroll av styrelsens sammansättning för beslut

Styrelsen beslutsfattande

§ 2 Utseende av justeringsperson

Styrelsen utser Else Lytken

§ 3 Protokollet från föregående sammanträde samt ärendelistan

Protokollet godkändes

§ 4 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes

§ 5 Prefektens månadsrapport

Prefekten presenterade institutionsledningens månadsrapport
Nyanställda 4:e kvartalet 2011

§ 6 Strategi

”Arbetsgruppen för tillsättande av ny st f och bitr prefekt” har kommit fram till att det behövs två st f och bitr prefekter då arbetsbördan uppgår till minst 100 %, f n kommer dock Knut Deppert och Anders Oskarsson att ta hela arbetsbördan med utökad tjänstgöring fr o m juli 2012. Val av ytterligare en st f o bitr prefekt uppskjuts till hösten 2012 pga diskussioner om sammanslagning. Bilaga

Diskussion angående den kommande sammanslagningen med Teor.fysik och Astronomi och vad detta kommer att innebära. Bilaga

Diskussion angående hur vi ska lägga upp Naturvetenskapliga fakultetens dekans besök på institutionen den 7 mars.

§ 7 Ekonomi

Presentation av årsbokslut. Diskussion angående myndighetskapital samt fördelningsmodell för LTH.

§ 8 Lokalfrågor

Förslag att kalla Sal B för "Rydbergssalen" fick allmän acceptans i styrelsen. En namnändring görs i så fall i samband med renoveringen som snart ska påbörjas.

§ 9 GU-frågor

Tomas Brage informerade om den framtida meteorologutbildningen. Det visar sig att hela utbildningen kan flyttas från Köpenhamn till Lund utan att detta vållar stora problem.

§ 10 FU-frågor

Inga ärenden

§ 11 Arbetsmiljöfrågor

Nu finns konkreta anvisningar angående styrelsens tidigare beslut gällande läkarundersökning för anställda.

§ 12 Policyfrågor

Inga ärenden

§ 13 Nästa sammanträde

Tisdagen den 14 mars, kl 14.00 – 16.00

§ 14 Övriga frågor

Inga ärenden

Ordförande

Knut Deppert

Sekreterare

Justeringsperson

Birgitta Warhed

Else Lytken

Process vid utseende av prefekt och biträdande prefekt vid fysiska institutionen

Processen att utse ny prefekt, eller ställningstagande till förlängning av förordnande, skall påbörjas 6-12 månader innan pågående mandatperiod löper ut. Arbetet med att ge förslag på vem som skall utses utföres av en rekryteringsgrupp.

Rekryteringsgruppen, som utses av styrelsen, skall bestå av 3-5 tillsvidareanställda personer, som tillsammans skall ha en god överblick av institutionens personal. En av de i gruppen ingående personerna utses av styrelsen till att vara sammankallande.

Prefekten kan utses från all tillsvidareanställd personal. Han/hon skall ha gott vetenskapligt och pedagogiskt förtroende, ha en god ledarskapsförmåga, ha god social kompetens och gärna ha goda administrativa meriter. Rekryteringsgruppen skall arbeta med att förankra förslaget hos institutionens tillsvidareanställda personal. Jämställdhetsaspekten skall vägas in.

Prefektuppdraget vid fysiska institutionen omfattar en 100% tjänst, vilken kan fördelas på en prefekt och 1-2 biträdande prefekter.

Vad som ovan beskrivs för utseende av prefekt gäller även för utseende av biträdande prefekt(er). Vanligtvis ger rekryteringsgruppen samtidigt förslag på prefekt såväl som på biträdande prefekt(er). Kompetensen hos biträdande prefekt(er) skall gärna komplettera den föreslagna prefektens kompetenser.

Rekryteringsgruppens sammankallande informerar om förslaget vid avdelningsföreståndarmöte såväl som vid institutionsstyrelsens sammanträde.

Förslaget delges dekanerna vid tekniska och naturvetenskapliga fakulteterna, som beslutar om vem som skall utses till prefekt.

Rapport från prefektuppdrag att utreda hur fysikämnet bäst ska organiseras vid Lunds Universitet

1 Introduktion

Enligt beslut i fakultetsstyrelsen 2008.09.24, ska det bildas en storinstitution för fysik 2013, där Institutionerna för Astronomi, Fysik och Teoretisk fysik ska ingå. Det beslutades också att Astronomi och Teoretisk fysik skulle slås samman redan 2010, vilket också har gjorts. I beslutet uppdrogs åt prefekterna för institutionerna att tillsammans med ledarna för Medicinsk strålningsfysik och MAX-Lab att föreslå hur fysikämnet i bäst ska organiseras i Lund. Detta uppdrag skulle avrapporteras senast i December 2011.

Då prefekten för den nybildade institutionen för Astronomi och teoretisk fysik var tjänstledig höstterminen 2010 och vårterminen 2011, försenades utredningsuppdraget och därför presenteras en rapport först nu. Rapporten grundar sig på en serie möten som hållits under höstterminen 2011 mellan representanter för ledningsgrupperna på Fysikinstitutionen (FYS) och institutionen för Astronomi och teoretisk fysik (ATF). Även representanter för Medicinsk strålningsfysik (MSF) och MAX-Lab (MAX) har deltagit vid ett tillfälle. Deltagare vid mötena har varit

- Knut Deppert (FYS)
- Claes Fahlander (FYS)
- Sofia Feltzing (ATF)
- Britt-Marie Hansson (FYS)
- Anders Irbäck (ATF)
- Stefan Kröll (FYS)
- Mikael Ljungberg (MSF)
- Leif Lönnblad (ATF)
- Anders Oskarsson (FYS)
- Sverker Werin (MAX)

Denna rapport börjar med en kort nulägesbeskrivning av hur fysikämnet är organiserat vid Lunds Universitet, därefter beskriver vi vad vi anser är viktigast för organisationen i framtiden följt av en sammanfattning av vad som måste göras inför en sammanslagning av FYS och ATF. Slutligen presenterar vi konkreta planer inför vårterminen 2012.

2 Nulägesbeskrivning

De enheter inom Lunds Universitet som är direkt knutna till fysikämnet är Institutionen för Astronomi och teoretisk fysik (ATF), Fysiska institutionen

(FYS), Avdelningen för Medicinsk strålningsfysik (MSF) vid Medicinska fakulteten och MAX-Lab (MAX) som är en nationell forskningsanläggning och som organisatoriskt tillhör *Universitetets Särskilda Verksamheter*. Dessa enheter är väldigt olika organiserade både internt och i förhållande till övriga universitetet och omvärlden, men har alla en stark verksamhet inom fysikämnet.

Det bör nämnas att även ESS kommer att ha en stark anknytning till fysikämnet. Dock är ESS formellt inte en del av Universitetet, och det är inte helt klart för oss om ESS kommer att ha någon egen forskningsverksamhet. Vi avstår därför att spekulera hur ESS som organisation kommer att passa in under organisationen av fysikämnet. Dock kommer vi givetvis att återkomma till detta under de närmaste åren.

Kopplingarna mellan de olika enheterna är många, både när det gäller utbildning och forskning. Vi går här kortfattat igenom enheterna, först en och en, och därefter försöker vi visa på de samarbeten och kopplingar som finns.

2.1 Fysikenheter på Lunds Universitet

Astronomi och teoretisk fysik

Ny institution sedan 2010. Tillhör helt den naturvetenskapliga fakulteten (Nfak). Tre enheter ingår: Beräkningsbiologi och biologisk fysik (CBBP), Observationell och teoretisk astrofysik (OTA), samt Teoretisk högenergifysik (THEP). I OTA, räknar vi här också in de två mindre grupperna som sysslar med teleskoputveckling och atomär astrofysik.

Institutionen bedriver utbildning inom det naturvetenskapliga kandidatprogrammet, ingångarna Teoretisk fysik och Astronomi, samt inom masterprogrammen för astrofysik och fysik.

Institutionen har ca 60 anställda och omsätter ca 60 MSEK/år.

Fysiska institutionen

Tillhör både Nfak och LTH. Följande enheter tillhör helt naturvetenskaplig fakultet: Partikelfysik (PART), Synkrotronljusfysik (SLJ) samt grundutbildning för fysikinom naturvetenskaplig fakultet (UDIF). Följande tillhör helt LTH: Atomfysik (ATOM), Fasta tillståndets fysik (FTF), Förbränningsfysik (FÖRB) och kurslaboratoriet för fysik (KLTH). Ytterligare två enheter är delade mellan Nfak och LTH: Kärnfysik (NUCL) och Matematisk fysik (MATF).

Institutionen bedriver utbildning inom Civilingenjörsprogrammen, speciellt Teknisk fysik och Nanoteknologi, inom det naturvetenskapliga kandidatprogrammet, ingångarna Fysik, Kemi/Fysik och Meteorologi/Biogeofysik, samt inom masterprogrammet i fysik.

Institutionen har ca 280 anställda och omsätter ca 300 MSEK/år.

Medicinsk strålningsfysik

Tillhör både den Medicinska och Naturvetenskapliga fakulteten och har verksamhet både i Malmö och Lund. Grund- och forskarutbildning ligger under

Nfak.

Bedriver utbildning på sjukhusfysikerprogrammet, där de första åren är gemensamma med fysikutbildningen på FYS.

Har ca 25 anställda och omsätter ca 18 MSEK/år (på Nfak).

MAX-lab

Är en nationell forskningsanläggning som sorterar under Universitetets särskilda verksamheter, men har även forskningsavdelningar som sorterar under Nfak.

Bedriver utbildning inom naturvetenskapliga kandidatprogrammet, ingång Naturvetenskap med fotoner och neutroner, samt inom masterprogrammet Synkrotronljusbaserad vetenskap.

Har ca 15 anställda och omsätter ca 13 MSEK/år (på Nfak).

2.2 Grundutbildning

Inom grundutbildningen (GU) finns redan idag en gemensam verksamhet på Nfak. Verksamheten leds av en Institutionsgrundutbildningsnämnd (IGU) där såväl ATF och FYS som MSF och MAX finns representerade. Tidigare samarbetsproblem mellan dåvarande Institutionen för Teoretisk fysik och Fysiska Institutionen är så gott som lösta, och även om det fortfarande finns en del meningsskiljaktigheter, fungerar samarbetet i det stora hela bra.

Skillnaden mellan grundutbildningarna på Nfak och LTH är stor och denna inbördes särprägel är något vi vill behålla. Detta hindrar dock inte att det finns möjligheter att utveckla det samarbete som faktiskt finns, framför allt när det gäller avancerade kurser.

2.3 Forskning

Inom forskningen finns mycket samarbete mellan de olika forskningsavdelningarna inom fysikområdet, och det finns mycket samarbete med verksamheter utanför fysik, utanför Nfak/LTH, utanför LU, och utanför Sverige. Nedan följer en matris för att visa vilka kopplingar som finns. '•' indikerar ett starkt samarbete med gemensamma forskningsprojekt och gemensamma publikationer, medan '+' indikerar att forskningsverksamheterna har många beröringspunkter och möjligheter till framtida samarbeten.

	O T A	C B B P	T H E P	A T O M	F T F	F Ö R B	P A R T	S J F	M A T F	N U C L	M S F	M A X	N f a k	L T H	L U	E x t
OTA		+	+	•			+	+	•	+						•
CBBP	+		+		•				+				•	•	•	•
THEP	+	+					•		+							•
ATOM	•				•	•		•	•		+	•	•	•	•	•
FTF		•		•				•	•	•			•	•	•	•
FÖRB				•				+		+			+	•		•
PART	+		•						•				•	•		•
SJF	+			•	•	+			•		+	•	•	•	•	•
MATF	•	+	+	•	•			•		•			•	•	•	•
NUCL	+				•	•	•		•	•	•	+	•	•	•	•
MSF				+				+		•			•	•	•	•
MAX				•				•		+			•	+		•

2.4 Administration

FYS och ATF har redan idag en del gemensamma administrativa funktioner. Framför allt gäller det datorsupport, som är helt gemensamt, men institutionerna har även en gemensam intendent. Dessutom har biblioteken en gemensam administration.

3 Framtida organisation av fysik i Lund

Så länge som MSF och MAX tillhör andra organisatoriska enheter än FYS och ATF är det förmodligen inte möjligt att all fysik i Lund kan samlas under en och samma institution. Däremot är det inte orimligt att samla all fysik under ett paraply, så att ämnet som sådant kan samordnas bättre och få starkare position gentemot Universitet, områden/fakulteter och omvärld. För detta krävs vissa förändringar. Här är några förslag.

- Gemensamt yttre. Det är viktigt att utomstående inte ska behöva förvirras av att det finns olika organisatoriska enheter inom Lunds Universitet för fysikforskning och fysikutbildning. En viktig faktor är här vår närvaro på webben. Om någon söker på "fysik" i Lund, ska man komma till en sida som beskriver alla aspekter av fysik i Lund, inte som idag att man kommer till en sida som bara beskriver en av de ingående enheterna. Även i andra utåtriktade verksamheter är det viktigt att fysik framstår som ett sammanhållet ämne.
- Gemensam grundutbildning. Visserligen är det stor skillnad mellan yrkesutbildningarna, såsom civilingenjörs- och sjukhusfysikerutbildningen, och

det naturvetenskapliga kandidatprogrammet i fysik. Sjukhusfysikerutbildningen är väl integrerad med fysikkandidatprogrammet, och det är lämpligt att också undersöka möjligheter till mer integration mellan utbildningarna på Nfak och LTH.

- Gemensam eller samordnad styrning. Även om det finns olika enheter under ett fysikparaply, är det viktigt att dessa är samordnade i sin interaktion med sina respektive områden. När det behövs och är motiverat ska fysik tala med en röst gentemot områden och universitet.
- Gemensam eller samordnad administration. Där det finns samordningsvinster att göra, bör dessa även genomföras för de administrativa funktionerna. Det är dock viktigt att funktionerna inte centraliseras så mycket att samhörighetskänslan mellan den administrativa personalen och lärarna/forskarna i de olika grupperna försvinner.
- Forsknings-samverkan. Samverkansmöjligheterna för de enskilda forskargrupperna ska underlättas. Detta gäller oavsett om det är samverkan med andra forskningsområden inom fysik, eller andra ämnen på Universitetet, eller med helt utomstående forskargrupper. Detta gäller samverkan med större forskningsorganisationer, både nationellt (MAX-IV) och internationellt (CERN, ESA, ESO, ESS, ...).

4 Sammanslagningen

Det ska noteras att sammanslagningen mellan ATF och FYS är beslutat med det huvudsakliga motivet från Nfak att förbättra ledningsstrukturen på fakultetsnivå. LTH har inte haft några synpunkter på beslutet. Av de diskussioner som förts mellan ledningsgrupperna för ATF och FYS under hösten har det framkommit att åsikterna om sammanslagningsbeslutet starkt går isär. Avdelningarna inom den förra Institutionen för teoretisk fysik är i det närmaste mangrant mycket starkt emot en sammanslagning. Även personalen på astronomiavdelningarna är till stor del kritiska mot beslutet. På fysiska institutionen råder en relativt neutral hållning i avsaknad av en genomgripande konsekvensanalys. Grundinställningen är dock att en sammanslagning som inte fullt ut stöds av de inblandade parterna inte är gynnsamt för verksamheten.

Vi ska inte här gå in på argumenten för och emot en sammanslagning. Sammanslagningen är beslutad i fakultetsstyrelsen, och även om flera av oss hoppas att beslutet ska rivas upp av den nya fakultetsstyrelsen, måste vi arbeta vidare som om beslutet ligger fast, så att en sammanslagning kan ske så smärtfritt som möjligt. Det bör noteras att alla åtgärder som listats ovan för att stärka en framtida organisation av fysik i Lund, kan ske oavsett om sammanslagningen kommer till stånd eller inte.

För att en sammanslagning ska fungera är det oerhört viktigt att den är helt förankrad bland alla involverade parter. Med tanke på det motstånd som finns, framför allt inom ATF, är det stor risk att problemen som uppkom inom

den sammanslagna institutionen för geo- och ekosystemvetenskaper (och som ledde till att institutionen delades igen) upprepas här. Således är det viktigt att all personal får vara med och ventilera sina farhågor och förhoppningar inför sammanslagningen, och att dessa åsikter tas till vara i planeringen inför en ny storinstitution.

5 Planer för vårterminen 2012

Mötena med ledningsgrupperna på ATF och FYS tillsammans med representanter från MAX och MSF kommer att fortsätta under våren.

Dessutom kommer prefekterna från ATF och FYS tillsammans med en representant för vardera MAX och MSF har möten varannan vecka för att diskutera aktuella frågor där flera enheter inom fysikområdet berörs. Detta gäller både frågor på högre nivå där det är viktigt att fysik har en gemensam röst, och aktuella forsknings- och grundutbildningsfrågor där enheterna måste samarbeta. Här kan även rent administrativa samarbeten diskuteras.

Som ett första steg i att ge Fysik i Lund ett gemensamt ansikte utåt, kommer en gemensam webportal att byggas upp.

För att involvera alla anställda i diskussionen om sammanslagningen, kommer två stormöten för information och diskussion att anordnas, ett i början och ett i mitten av våren. Däremellan inbjudes alla avdelningar att göra en konsekvensanalys. Varje avdelning och institutionsledningarna ska då ta fram de risker och de möjligheter de ser med en sammanslagning. Konsekvensanalyserna sammanställs av ledningsgrupperna på ATF och FYS och presenteras på följande stormöte, tillsammans med förslag till åtgärder för att minimera riskerna och dess effekter samt att maximera nyttan.

I slutet av juni kommer prefekterna att sammanställa en ny rapport till fakulteten, där vi presenterar en samlad bild av de konsekvensanalyser som gjorts i ledningsgrupperna och ute på avdelningarna. Denna rapport kommer då också innehålla en plan för det fortsatta arbetet med organisationen av fysikämnet i Lund.

Leif Lönnblad
Prefekt,
Institutionen för Astronomi
och teoretisk fysik

Knut Deppert
Prefekt,
Fysiska institutionen